

УДК 712.253:791.75

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО МІНІ-ПАРКУ

М. В. Наумець

студент 6-го курсу, група АБС-61(м), навчально-науковий інститут будівництва та
архітектури

Науковий керівник – доктор архітектури, професор П. А. Ричков

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

Стаття присвячена розгляду функціональних принципів врахування інтересів та потреб відвідувачів при проектуванні архітектурних міні-парків. У статті аналізується архітектурно-просторова організація даного парку на прикладі світових аналогів та досліджуються умови розміщення макетів в залежності від кута огляду. В результаті аналізу автором запропоновані проектні рішення, що мають важливий практичний зміст.

Ключові слова: парк мініатюр, макети, інтереси відвідувачів, архітектурно-просторова організація, кути огляду.

Статья посвящена рассмотрению функциональных принципов учёта интересов и потребностей посетителей при проектировании архитектурных мини-парков. В статье анализируется архитектурно-пространственная организация данного парка на примере мировых аналогов и исследуются условия размещения макетов в зависимости от угла обзора. В результате анализа автором предложены проектные решения, имеющие важный практический смысл.

Ключевые слова: парк миниатюр, макеты, интересы посетителей, архитектурно-пространственная организация, углы обзора.

The article is devoted to the functional principles of consideration of interests and needs of visitors with the architectural design of mini-parks. The article analyzes the architectural and spatial organization of the park according to the analogues in the world and studies the condition of allocation of layouts depending on the viewing angle. As the result of analysis of the author the design solutions with important practical meaning are proposed.

Keywords: minipark, models, visitor interests, architectural and spatial organization, viewing angles.

Архітектурний міні-парк – це переважно відкрита територія, яка поєднує в собі функції музею, публічного парку і пізнавально-розважального центру, що служить середовищем для розміщення групи мініатюрних, відповідно масштабованих моделей будівель і ландшафтів, які відображають різноманітні і багаті архітектурні традиції попередніх і сучасних культурних ареалів. Проектування парків мініатюр складається із взаємопов'язаних принципів: зонування, зручності і безпечності технічного обслуговування, умов природного середовища, стилістики експозицій та ін. Проте головний аспект, який повинен закладатись при проектуванні цього особливого виду парку – це врахування інтересів відвідувачів, їх потреб та побажань.

Просторі, упорядковані, добре озеленені і декоровані міні-парки в сучасних містах служать ефективним природно-рекреаційним комплексом для зв'язку міських відвідувачів з

об'єктами архітектури. Практично ці зв'язки здійснюються шляхом зорового сприйняття представленої в міні-парку колекції макетів. Основна мета відвідувача - це, звичайно, подивитися на зменшені копії будівель, у зв'язку з цим необхідно забезпечити огляд експонованих моделей. Отже, розраховуючи площу міні-парку та його зон, визначаючи характер і ступінь їх озеленення, наявність укриттів, декоративних та ігрових елементів для відвідувачів парку, не можна забувати про те, що, насамперед, вони повинні бути доступні для огляду. Перед поглядом відвідувача повинно бути мінімум перешкод у вигляді огорож, обмежувальних стрічок, бордюрів і т. д. з урахуванням, звичайно ж, безпеки огляду того чи іншого об'єкта (безперечно, якщо це рухомий об'єкт, то заходи безпеки необхідні). Тому

Рис. 1. Схема потреб відвідувача

важливим фактором, який необхідно враховувати при організації експозиції парку мініатюр – це максимальні та оптимальні кути огляду, доступні людині. Зони візуального поля називаються полями зору (поле ясного зору, поле огляду і т.д.) [1]. Їх розміри визначаються кутами зору та відстанями до них від очей. Оптимальний кут огляду без повороту голови становить 15° (вгору та вниз), $40^\circ - 20^\circ$ - це максимальний кут огляду при повороті очей без повороту голови (вгору та вниз) [2]. Кути огляду диктують і відстань, на якій потрібно розміщувати макет по відношенню до відвідувача.

Оскільки відвідувачі парку належать до різних вікових груп, то і кути огляду їх будуть різними, і це також необхідно врахувати. Сумістивши оптимальні та максимальні зони огляду дорослої людини та дитини, можна отримати оптимальну зону огляду для розміщення макетів різної висоти. Усі ймовірні відстані та розміри наведені на рис. 2. Отримана схема є лише концепцією, а дані в ній можуть змінюватись в залежності від індивідуальних особливостей кожної людини. За даною схемою можна визначити, на якій відстані від макету потрібно влаштовувати пішохідні доріжки та зони огляду у відповідності до висоти представленої моделі.

Архітектурно-просторова організація парку мініатюр повинна мати можливість реалізувати пізнавальні, виховні та розважальні очікування відвідувачів, а також можливість відпочинку з урахуванням різних вікових категорій (рис. 1). Для цього при експозиціях проектується різні навчально-інформаційні стенди, парки атракціонів, кафе, ресторани та ін. Також важливою є культурно-просвітницька функція, спрямована на організацію у парках різних видів культурної діяльності відвідувачів, залучення їх до духовних цінностей,

зокрема мистецьких, з використанням таких форм і методів, як презентації, виставки, лекції, доповіді, консультації.

У результаті аналізу планувальних структур таких парків мініатюр, як «Мінімундус», «Україна в мініатюрі» та «Мініатюрк» (рис. 3) було виявлено певні закономірності у функціональному наповненні цих видовишно-пізнавальних закладів. Умовно територію типового парку мініатюр можна поділити на такі основні функціональні зони:

- адміністративно-вхідна зона (вхід, кабінети продажу квитків, підрозділи роздрібною торгівлі, кабінет директора, кабінет завідувача макетною майстернею та ін.);
- зона експозиції (місце розташування моделей, оглядові майданчики і тераси);
- зона обслуговування моделей (макетна майстерня, допоміжні приміщення);
- зона обслуговування відвідувачів (кафе/ресторан, дитячий майданчик, с/в, рекреаційні зони та ін.);
- господарська зона (стоянки для відвідувачів та персоналу).

Розміщення цих зон залежить від авторського задуму, врахування головних потреб відвідувачів, містобудівної ситуації та інших факторів.

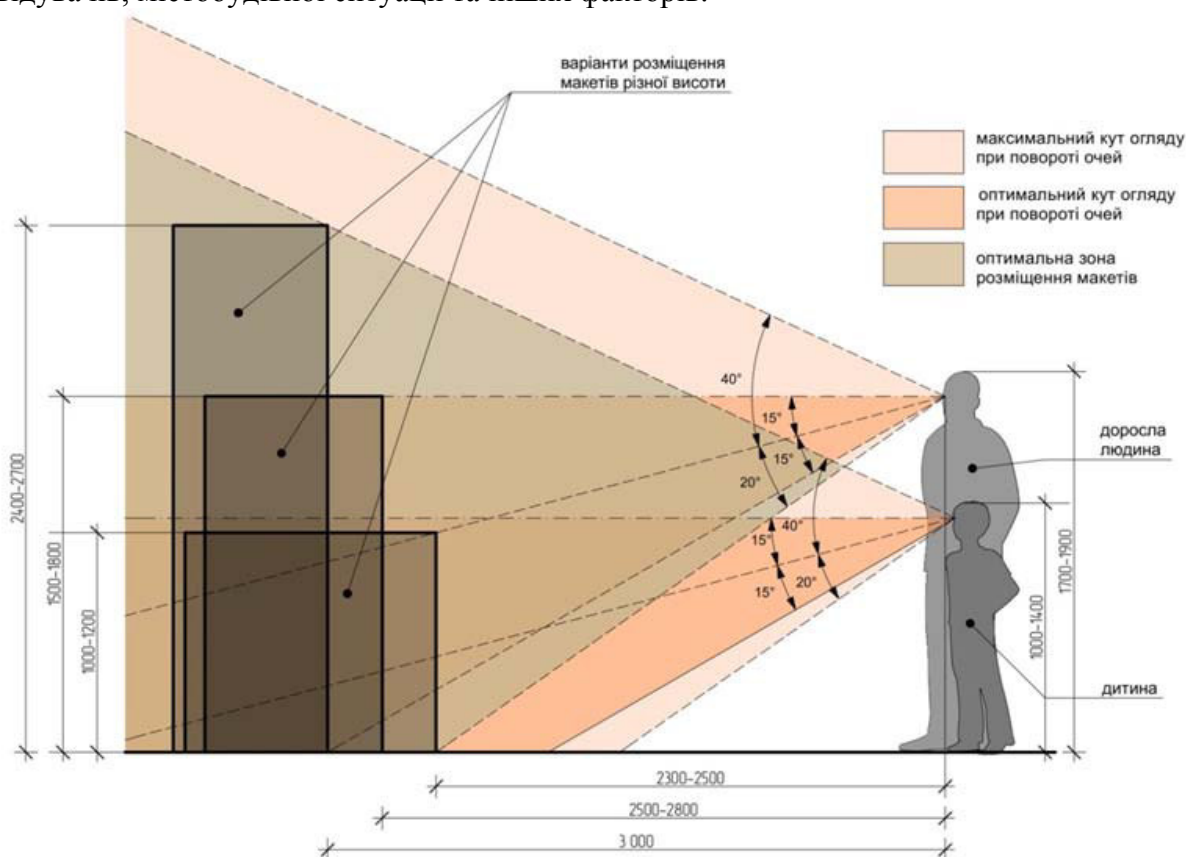

Рис. 2. Варіанти оптимального розміщення макетів у відповідності до кутів огляду

Проектування і будівництво архітектурних міні-парків потребує особливого професійного підходу, знання і досвіду в специфіці проектування подібних об'єктів. Для вирішення цієї задачі необхідна робота команди професіоналів: проєктувальників, інженерів, архітекторів, істориків, щоб створити необхідну експозицію макетів та мати змогу її повноцінно експлуатувати.

Отже, отримана у результаті аналізу інформація є важливою при проектуванні досліджуваного типу парків та може бути використана в практичних цілях. Зонування парку, розташування комунікаційних зв'язків, урізноманітнення дозвіллевих функцій повинні відбуватися на основі максимального врахування інтересів туристів, що дозволяє значно підвищити якість турпродукту і його сервісного забезпечення. Паркова культура в цілому та

парки мініатюр зокрема - важливий духовний, соціальний і культурний фактор життєдіяльності суспільства, значущий індикатор способу життя, в якому задовольняються різноманітні потреби відвідувачів.

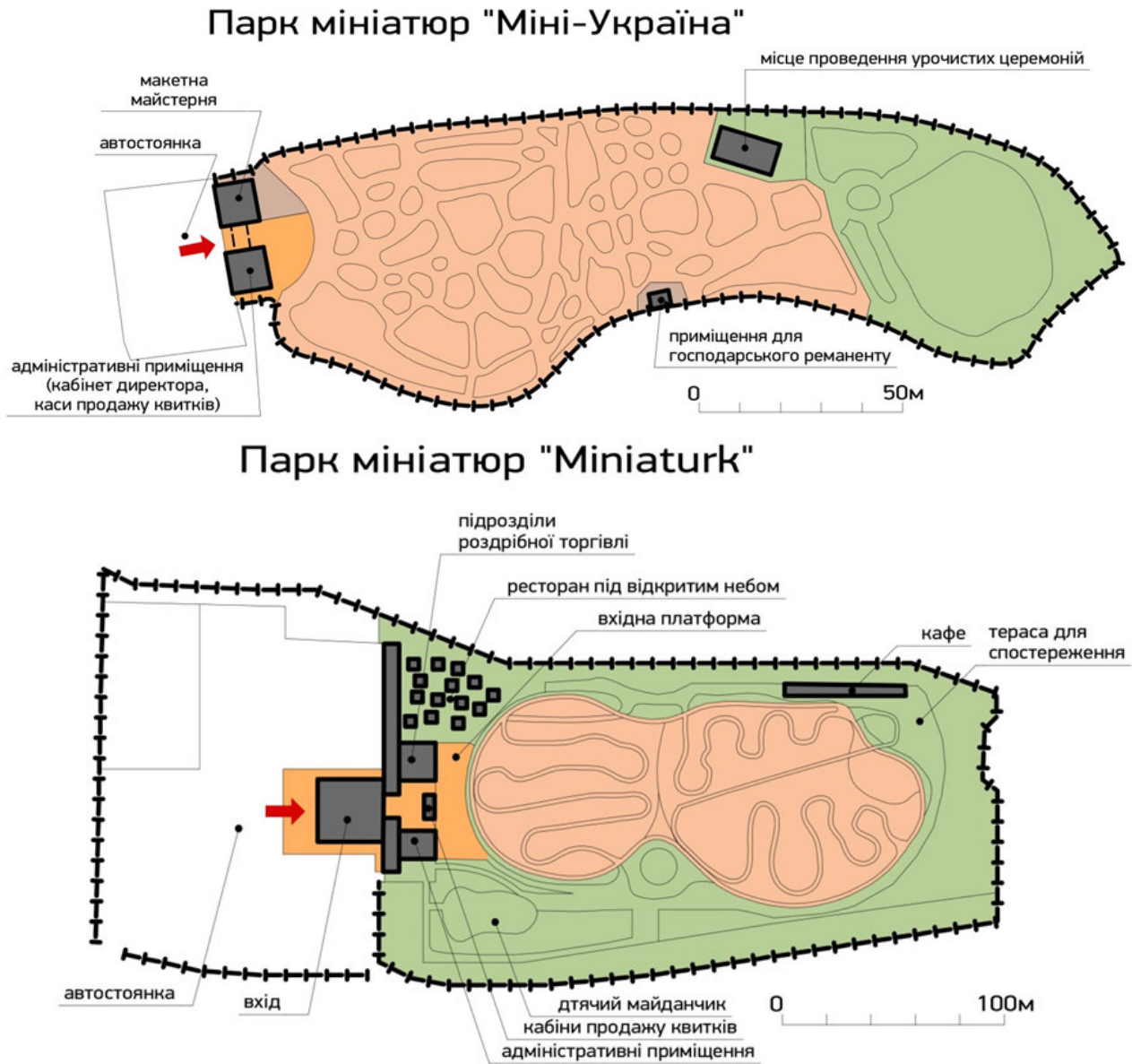

Рис. 3. Функціональне зонування парку «Міні-Україна» та «Miniaturk»

1. В. М. Мунипов, В. П. Зинченко. Эргономика. — Логос, 2001. — С. 356.
2. Зинченко В. П., Мунипов В. М., Смолян Г. Л. Эргономические основы организации труда. М., «Экономика», 1974.